

Aina Miquel Canadell

ACORD EXTRAJUDICIAL DE PAGAMENTS

TREBALL DE FI DE GRAU

Dirigit per la Sra. Elisa Marrugat Ferrandiz

Grau de Dret

**UNIVERSITAT
ROVIRA i VIRGILI**

Tarragona

2022

LLISTAT D'ABREVIATURES:

- AEP: Acord Extrajudicial de Pagaments.
- Art/s. : Articles.
- BOE: Butlletí Oficial de l'Estat.
- BEPI: Benefici d'exoneració del passiu insatisfet.
- CC: Codi Civil.
- LC: Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal.
- núm. : número.
- p./pp. : pàgina/es.
- RM: Registre Mercantil.
- REM: Règim Econòmic Matrimonial.
- ss. : següents.
- STS: Sentència del Tribunal Suprem.
- TS: Tribunal Suprem.
- TRLC: Real Decret Legislatiu 1/2020, de 5 de maig, per el que s'aproba el text refós de la Llei Concursal.
- UE: Unió Europea.

ABSTRACT

The object of this essay is analyze the figure of Extrajudicial Payment Agreement and its evolution over the years. The methodology used to make it is studying and analysing the current law and different authors.

KEY WORDS/PARAULES CLAU: segona oportunitat, persona física, deutor, bona fe, concurs de creditors, acord extrajudicial de pagaments, exoneració.

OBJECTE DEL TREBALL I PLANTEJAMENT METODOLÒGIC:

L'objecte d'aquest treball és analitzar l'Acord Extrajudicial de Pagaments i la seva evolució i regulació al llarg dels anys.

Pel que fa referència a la metodologia del treball, m'he basat en les publicacions de la revista jurídica "*Revista de Derecho Civil*" per inspirar-me en la seva estructura i forma de publicar. A més, aquest treball es basa en l'estudi i anàlisi dels preceptes del text refós de la Llei Concursal, així com la recopilació de diferents autors i normatives que han parlat sobre l'Acord Extrajudicial de Pagaments, el Concurs Consecutiu i el Benefici d'Exoneració del Passiu Insatisfet.

ÍNDIX

1- Introducció	1
1.1- Concepte.....	1
1.2- Antecedents històrics	3
2- Els pressupòsits de l'Acord Extrajudicial de Pagaments.....	6
2.1- Prohibicions.....	8
3- Mediator concursal	9
3.1- Sol·licitud de nomenament del mediator concursal	9
3.2- Nomenament del mediator concursal.....	12
3.2.1- Comunicació del nomenament.....	13
3.3- Deures del mediator concursal	15
3.3.1- Pla de pagaments	17
3.2.2- Pla de viabilitat i altres propostes	17
4- Acord extrajudicial de pagaments.....	18
4.1- Acceptació de la proposta	19
4.2- Formalització de l'acord	19
4.3- Eficàcia de l'acord	20
4.4- Impugnació de l'acord	21
4.5- Compliment de l'acord	21
5- El concurs consecutiu i les seves especialitats	22
5.1- El concurs consecutiu	22
5.2- Especialitats del concurs consecutiu.....	21
6- Requisits i efectes: pressupòsits bàsics per accedir al benefici d'exoneració del passiu insatisfet.....	25
6.1- Procediment a seguir per accedir al BEPI.....	26
6.2- Efectes de la exoneració.....	27
CONCLUSIONS	29
BIBLIOGRAFÍA.....	32

1- Introducció:

Amb el present treball el que pretenc és determinar el paper de l'Acord Extrajudicial de Pagaments al sistema concursal espanyol i la seva eficàcia com a instrument preconcursal.

En primer lloc, faré una introducció a l'Acord Extrajudicial de Pagaments, posant èmfasis al seu recorregut històric per poder arribar a entendre aquesta figura al nostre actual ordenament jurídic. Hem d'entendre que el legislador el que pretén és solucionar totes aquelles situacions que van sorgir a causa de la crisi econòmica de l'any 2007, en especial la del deutor a punt d'esdevenir insolvent, o que ja ho ha esdevingut.

A continuació, divideixo el present treball en tres apartats. Per començar, faig una breu aproximació a la figura de l'Acord Extrajudicial de Pagaments. Tot seguit, parlo de la figura del Mediator Concursal, explicant com es fa la sol·licitud per al seu nomenament i els deures que té per tal de poder arribar a un acord. També faig incís en el pla de pagaments i el pla de viabilitat. Posteriorment em torno a endinsar en la figura de l'AEP, però en aquest cas explicant tot el que és rellevant segons el que està establert a la TRLC.

Després faig una aproximació al concurs consecutiu un cop aquest AEP ha fracassat, i per últim parlo del Benefici d'Exoneració del Passiu insatisfet, introduït per l'anomenada "Llei de la Segona Oportunitat". El que pretén és que en el cas de que no es pugui arribar a un acord i s'hagi d'arribar al concurs consecutiu de creditors, i quan existeixi insuficiència de massa, o bé l'Administrador Concursal o bé el propi concursat puguin demanar l'exoneració dels seus deutes, és a dir cancel·lar-los, com una manera de poder tornar a començar de nou i no quedant-se endeutat de per vida.

1.1- Concepte.

Per a poder entendre el present treball primer hem de fer una breu introducció a l'anomenada "Llei de la Segona oportunitat". Aquesta apareix com un mecanisme que permet que els autònoms i particulars recorrin a l'acord extrajudicial de pagaments (en endavant, AEP) per a renegociar els seus deutes. Així, podem entendre l'AEP com un mecanisme alternatiu de solució de conflictes que permet que aquelles persones amb

algun problema, com podria ser en aquest cas el pagament dels seus deutes, puguin solucionar-ho sense necessitat d'acudir a la via judicial.

Font: Institut Nacional d'Estadística¹

Però per poder entendre aquest mecanisme, primer hem de fer una breu aproximació sobre què és el concurs de creditors. Per començar, totes les persones en algun moment som titulars de relacions jurídiques patrimonials, en les que podem ocupar la posició de creditor o deutor. Aquest procediment judicial el que pretén és que el deutor que es troba en posició d'insolvència respongui dels deutes que té amb el creditor. En aquest sentit i en virtut de l'art 1911 del Codi Civil (en endavant, CC), els creditors podran exigir al deutor el compliment de les seves obligacions amb tots els seus bens, ja siguin presents o futurs.

Per tant, el concurs de creditors és un procediment que es duu a terme quan el deutor es troba en situació d'insolvència actual² o imminent³, i mitjançant aquest s'intenta que s'arribi a un acord amb els creditors per tal d'evitar la liquidació del seu patrimoni o si aquest no és possible, que es faci una liquidació ordenada del seu patrimoni. Aquest últim cas el trobem quan el deutor té una pluralitat de creditors i se segueix el principi

¹ Aquesta imatge es tracta d'una estadística del Procediment Concursal. Dades trimestrals 2020. Total Nacional. Total de persones i empreses. Deutors concursats per naturalesa jurídica.

² Es troba en situació d'insolvència actual aquell deutor que no pugui complir regularment les seves obligacions, d'acord amb l'art 2.3 TRLC.

³ Es troba en situació d'insolvència imminent aquell deutor que tingui la previsió que no podrà complir regular i puntualment amb les seves obligacions, d'acord amb l'art 2.3 TRLC.

*prior in tempore potior in iure*⁴ en els casos de que siguin crèdits contra la massa, crèdits amb privilegi general o especial i crèdits subordinats. Però per norma general aquest principi queda substituït pel principi *par conditio creditorum*, que significa que els creditors tindran paritat de tractament, és a dir, tots tindran igualtat de tracte per a la recuperació dels seus crèdits per tal d'impedir que el primer en reclamar perjudiqui les expectatives de cobrar de la resta.

1.2- Antecedents històrics.

La llei concursal ha estat plena de canvis legislatius i noves reformes, amb noves lleis i decrets- llei. Això ha provocat la introducció de nous principis i noves solucions a diferents problemàtiques que han anat sorgint al llarg dels anys: entre elles l'anomenada "Llei de la Segona Oportunitat" o l'Acord Extrajudicial de Pagaments.

El primer cop que trobem regulat el concurs de creditors és a la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal i quan es va començar a introduir el dret preconcursal també va ser durant la promulgació de la mateixa. Però poc després de la seva publicació, Espanya va caure en una llarga i greu crisi econòmica, que va evidenciar certs defectes i insuficiències en ella. Tot plegat va causar un augment dels procediments concursals, i com a conseqüència el col·lapse dels Jutjats de lo Mercantil. Això va provocar que algunes grans empreses espanyoles prenguessin la decisió de sotmetre's a fòrums estrangers per beneficiar-se de solucions de les que no disposava l'ordenament jurídic espanyol. Aquest text refós presenta una reordenació, clarificació i harmonització del dret vigent, tal com estableix la doctrina del Consell d'Estat.

Posteriorment apareix regulat a la Llei 14/2013, de 27 de setembre de suport als emprenedors i la seva internacionalització. El legislador es va inclinar per un sistema en el que es deixessin fora del mecanisme d'exoneració als concursos finalitzats per insuficiència de la massa i s'aplica únicament als concursos conclusos per inexistència de bens o drets, independentment de que el concurs es dirigeixi contra un empresari o un consumidor. En els dos supòsits el deutor beneficiari de la exoneració ha de pagar els

---

⁴ Aquest principi significa "primer en el temps, el preferit en el Dret" i té el seu origen en el Dret Romà. S'acostuma a utilitzar en el dret immobiliari, i s'estableix que tindrà preferència l'història registral d'acord amb l'art 1473 CC.

(https://www.boe.es/biblioteca_juridica/anuarios_derecho/abrir_pdf.php?id=ANU-R-2021-50130301344)

crèdits contra la massa⁵. Si analitzem íntegrament la Llei d'Emprenedors i la seva incidència a l'àmbit concursal, adverteix que realment es projecten dos mecanismes exoneratoris respecte de deutors diferents i amb pressupòsits diferents, i en realitat cap d'ells fa referència a l'emprenedor⁶, sinó que d'una banda fa referència al deutor empresari natural o empresari persona jurídica en determinades condicions, i de l'altra al deutor persona natural, sense fer referència a la seva condició empresarial.

Posteriorment, la podem trobar regulada al Real Decret-llei 1/2015, de 27 de febrer, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de carga financera i altres mesures d'ordre social.

El 29 de juliol de 2015 es va publicar al BOE la llei 25/2015, de 28 de juliol, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de la carga financera i altres mesures d'ordre social. El terme "Segona Oportunitat" té una naturalesa més social que jurídica. Van ser els moviments socials generats com a conseqüència de la crisi econòmica ja mencionada anteriorment, els que van introduir en les seves reivindicacions la necessària existència d'una normativa de segona oportunitat, amb la finalitat de facilitar la recuperació econòmica de milers de famílies, tal com estava previst a altres ordenaments jurídics. Aquest sobre-endeutament familiar també era una gran preocupació per a la Unió Europea (en endavant, UE), ja que la societat europea també era una societat amb molts deutes, sobretot els països del Mediterrani (Espanya, Grècia, Itàlia, entre d'altres). Consideraven que era necessari articular mecanismes de protecció del deutor, ja que aquestes fórmules de crèdit poc responsables a les que havien accedit no sempre eren exclusivament imputables als deutors. En especial, consideraven que havien de protegir als consumidors, amb mecanismes que permetessin el seu rescat una vegada constatada la insuficiència del seu patrimoni i es garantís el seu comportament responsable.

---

⁵ MARTÍN FABRA, J.M. (2016): "¿Existe un mecanismo de segunda oportunidad verdaderamente eficaz en España para consumidores insolventes?", en Revista CESCO de Derecho Consumo. Recuperat el 28 de febrer de 2022, de Dialnet:

[file:///Users/macbookpro/Desktop/Dialnet-ExisteUnMecanismoDeSegundaOportunidadVerdaderament-5523793%20\(2\).pdf](file:///Users/macbookpro/Desktop/Dialnet-ExisteUnMecanismoDeSegundaOportunidadVerdaderament-5523793%20(2).pdf), p. 12.

⁶ PULGAR EZQUERRA, J. (2013): "Ley de emprendedores y segunda oportunidad", en revista del Colegio Notarial de Madrid. Recuperat el 28 de febrer de 2022, de El Notario del Siglo XXI: <https://www.elnotario.es/index.php/hemeroteca/revista-51/ley-de-apoyo-a-los-emprendedores/3517-ley-de-emprendedores-y-segunda-oportunidad>

D'altra banda, la UE també va considerar necessari habilitar aquests mecanismes per a petits empresaris individuals, tal com ho estableix la recomanació de la Comissió Europea⁷, de 12 de març de 2014, sobre un nou enfocament a la insolvència i el fracàs empresarial. Aquesta també ha estat tinguda en compte a l'hora d'abordar la reforma de l'any 2015, establint-se a l'exposició de motius del RDL 1/2015 que *“la experiencia ha demostrado que cuando no existen mecanismos de segunda oportunidad se producen desincentivos claros a acometer nuevas actividades e incluso a permanecer en el circuito regular de la economía. Ello no favorece obviamente al propio deudor, pero tampoco a los acreedores ya sean públicos o privados. Al contrario, los mecanismos de segunda oportunidad son desincentivadores de la economía sumergida y favorecedores de una cultura empresarial que siempre redundará en beneficio del empleo”*⁸.

Per últim, la norma anterior realitza una modificació a la Llei Concursal (en endavant, LC), sent aquesta el Real Decret Legislatiu 1/2020, de 5 de maig, per el que s'aprova el text refós de la Llei Concursal (en endavant, TRLC). Aquesta norma és la que tindrem en compte a continuació per a donar una visió més actual de l'aplicació pràctica de la figura de l'Acord Extrajudicial de Pagaments.

Per a la ràpida solució de la insolvència, el legislador utilitzava la figura del conveni anticipat. Aquest es duia a terme durant la fase comú del concurs i havia de ser sotmesa a adhesió per part dels creditors, enlloc de fer-se en la fase del conveni per tal d'agilitzar aquesta proposta.

En l'àmbit europeu, la UE va apuntar en la seva Recomanació feta el 22 d'abril de 2013 (Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 d'Abril de 2013) algunes de les raons que causen l'elevada xifra d'atur entre els joves. En el cas d'Espanya⁹ acusen al model de relacions laborals, fet que li serveix al legislador per a justificar la seva reforma.

---

⁷ FERNÁNDEZ SEIJO, J.M^a. (2016): “Acuerdo extrajudicial de pagos y segunda oportunidad”, en Boletín de la Real Academia de Jurisprudencia y Legislación de les Illes Balears. Recuperat l'1 de març de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5915759>, p. 349.

⁸ *Ibid.*, pp. 349-350.

⁹ CARRASCO PERERA, Á., AGÜERO ORTIZ, A. (2014): “La posición de los acreedores ante el acuerdo extrajudicial de pagos”, en Revista jurídica de Castilla- La Mancha. Recuperat el 8 de març de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5518725>, p. 68.

Posteriorment va realitzar la Directiva (UE) 2019/1023, del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de juny de 2019, sobre marcs de reestructuració preventiva, exoneració de deutes i inhabilitacions, i sobre mesures per a augmentar la eficiència dels procediments de reestructuració, insolvència i exoneració de deutes, i per la que es modifica la Directiva (UE) 2017/1132 (Directiva sobre reestructuració i insolvència), que entre d'altres objectius, el que pretén és alinear les distintes legislacions dels Estats Membres en matèria d'exoneració de deutes per a les persones físiques empresàries de bona fe.

2- Els pressupòsits de l'Acord Extrajudicial de Pagaments:

Com ja hem mencionat anteriorment, la Llei 25/2015, de 28 de juliol, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de carga financera i altres mesures d'ordre social, el que pretén és donar una segona oportunitat a aquelles persones físiques per a que, després d'un fracàs econòmic empresarial o personal, puguin encarrilar la seva vida de nou, sense haver d'arrastrar deutes de per vida davant la impossibilitat de satisfer-les.

A l'article 178 Bis de la Llei Concursal¹⁰, que ha sigut alterat amb el nou text refós, es troba regulat el benefici de la exoneració del passiu insatisfet. I ens preguntem, qui pot beneficiar-se de la exoneració del passiu insatisfet? Haurien de ser els deutors persona natural que compleixin amb una sèrie de requisits establerts en aquest article, sempre que hagi conclòs per liquidació o per insuficiència de la massa activa.

Actualment l'acord extrajudicial de pagaments es troba regulat al Títol III del Real Decret Legislatiu 1/2020, de 5 de maig, per el que s'aprova el text refós de la Llei Concursal (en endavant, TRLC).

En el capítol I d'aquesta llei hi trobem regulats els pressupòsits. En primer lloc, el pressupòsit general¹¹ consisteix en explicar qui és competent per sol·licitar un acord extrajudicial de pagaments. Si es tracta d'un deutor, tant persona natural o jurídica, en situació d'insolvència actual o imminent i que no hagi estat declarat en concurs, podrà sol·licitar el nomenament d'un mediador concursal per tal de poder arribar a fer un

---

¹⁰ Article 178 bis de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal.

¹¹ Art 631 del Real Decret Legislatiu 1/2020, de 5 de maig, per el que s'aprova el text refós de la Llei Concursal.

acord extrajudicial de pagaments amb els seus creditors. En el cas de que el deutor sigui persona jurídica, l'òrgan d'administració o de liquidació serà el competent per decidir sobre la sol·licitud.

A més del pressupòsit general, hi ha una sèrie de pressupòsits especials de caràcter subjectiu, és a dir, en atenció a qui és el deutor. En primer lloc ens trobem en el cas que el deutor sigui persona natural. D'acord amb l'article 632 TRLC, l'estimació inicial del valor del passiu no pot ser superior a cinc milions d'euros.

El segon pressupòsit especial és quan el deutor és una persona jurídica, regulat a l'art 633. En aquest cas, l'estimació inicial del valor actiu de l'import del passiu no ha de ser superior a cinc milions d'euros o que tingui menys de cinquanta creditors, sempre que, en tot cas, acreditati disposar d'actius suficients per a pagar les despeses pròpies de la tramitació de l'expedient.

A continuació farem un incís en els requisits subjectius per tal de determinar a qui es pot considerar deutor empresari, tenint en compte que aquest es pot tractar tant d'una persona jurídica com persona natural.

Hi ha diferents maneres de qualificar a una persona com a empresari, segons la legislació que utilitzem. Així doncs, per determinar la condició d'empresari respecte la legislació mercantil haurem d'acudir al Codi de Comerç¹². Al seu article 1¹³ considera com a empresaris aquells que es dediquen habitualment al comerç, així com a aquelles companyies mercantils o industrials que siguin constituïdes d'acord amb el mateix Codi.

D'altra banda, també podem considerar empresari aquells que ho siguin d'acord amb la legislació de la seguret social. En aquest cas haurem d'atendre al Real Decret 84/1996, de 26 de gener¹⁴ i al RDL 8/2015¹⁵, de 30 d'octubre. A l'art 138 d'aquest últim i a l'art

---

¹² Real Decret de 22 d'agost de 1885 per el que es publica el Còdi de Comerç.

¹³ Art. 1. Codi de Comerç: *Son comerciantes para los efectos de este Código:*

1.º Los que, teniendo capacidad legal para ejercer el comercio, se dedican a él habitualmente.

2.º Las compañías mercantiles o industriales que se constituyeren con arreglo a este Código.

¹⁴ Real Decret 84/1996, de 26 de gener, per el que s'aprova el Reglament General sobre inscripció d'empreses i afiliació, altes, baixes i variacions de dades de treballadors en la Seguret Social.

Real Decreto 84/1996, de 26 de enero, por el que se aprueba el Reglamento General sobre inscripción de empresas y afiliación, altas, bajas y variaciones de datos de trabajadores en la Seguridad Social.

10 del Real Decret 84/1996 s'indica que seran empresaris totes aquelles persones físiques, jurídiques o entitats sense personalitat, ja siguin públiques o privades, i que tinguin treballadors per compte aliena. A més, no és requisit que la seva activitat tingui ànim de lucre.

Per aquells que practiquin activitats professionals no hi ha una normativa concreta, sinó que haurem d'assimilar-lo als emprenedors. Sent així, utilitzarem la llei 14/2013, de 27 de setembre, i en concret el seu article 3 que considera com a emprenedors aquelles persones físiques o jurídiques que desenvolupin una activitat econòmica empresarial o professional.

Per últim considerarem empresaris als treballadors autònoms, definits a l'art 1 de la Llei 20/2007¹⁶, d'11 de juliol. En ella s'estableix que són autònoms les persones físiques que realitzin de forma habitual, personal, directa, per compte propi i fora de l'àmbit de direcció i organització d'una altra persona, una activitat econòmica o professional a títol lucratiu, tant si tenen treballadors per compte aliena com si no.

2.1- Prohibicions:

Aquesta llei també regula una sèrie de prohibicions al seu article 634 TRLC, és a dir, situacions en les que no es podrà sol·licitar el nomenament d'un mediador concursal.

En primer lloc aquelles persones que, dins dels deu anys anteriors a la sol·licitud, hagin estat condemnades en sentència ferma per delictes contra el patrimoni, contra l'ordre socioeconòmic, de falsedat documental, contra la Hisenda Pública, la Seguretat Social o contra els drets dels treballadors.

En segon lloc aquelles persones que, dins dels cinc anys anteriors a la sol·licitud, hagin arribat a un acord extrajudicial de pagaments amb els creditors, hagin obtingut l'homologació judicial d'un acord de refinançament o hagin estat declarades en concurs de creditors. El còmput d'aquest termini començarà a comptar des de la seva publicació al registre públic concursal.

---

¹⁵ Real Decret Legislatiu 8/2015, de 30 de octubre, per el que s'aprova el text refós de la Llei General de la Seguretat Social.

¹⁶ Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treballador autònom.

En tercer lloc, no podran sol·licitar nomenament de mediador aquelles persones que es trobin negociant amb els seus creditors un acord de refinançament. I finalment també tindran una prohibició aquelles persones a les que la seva sol·licitud de concurs hagi estat admesa a tràmit.

3 - Mediador concursal:

Per començar a endinsar-nos a la figura del Mediador Concursal, primer farem una mica de context històric. Per començar, la Llei d'Emprenedors 14/2013, dona un primer pas mitjançant l'acord extrajudicial de pagaments competència del mediador concursal. En sí, no es un verdader supòsit de mediació, però sí que es tracta d'una important mesura de desjudicialització de la fase comú del concurs¹⁷.

Actualment aquesta figura la trobem regulada a la TRLC, i serà en base a ella que desenvoluparem les seves característiques.

3.1- Sol·licitud de nomenament del mediador concursal:

Per començar, atndrem a l'art 635 TRLC en el que s'estableix que la sol·licitud de mediador concursal s'haurà de fer mitjançant un formulari normalitzat, havent de ser el seu contingut determinat mitjançant ordre del Ministeri de Justícia. Aquest formulari ha d'estar firmat pel deutor, al que acompanyarà l'inventari de bens i drets i la llista de creditors. En el cas de que el deutor estigués casat en règim de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, en la sol·licitud hi haurà d'indicar la identitat del cònjuge, expressant el règim econòmic matrimonial (en endavant, REM) al que estan subjectes. Per altra banda, si els cònjuges fossin propietaris de la residència familiar i aquesta pogués quedar afectada per l'AEP, el dos cònjuges hauran de firmar la sol·licitud o bé presentar-se per un d'ells amb el consentiment de l'altre.

Com ja hem dit en el paràgraf anterior, l'inventari forma part dels documents generals¹⁸ als que s'ha d'acompanyar la sol·licitud. En aquest hi figuraran els bens i drets dels que

---

¹⁷ MERINO ESPINAR, M^a.B. (2015).: “Una primera aproximación a la realidad del acuerdo extrajudicial de pagos y la figura del mediador concursal y su relación con el Registro de la Propiedad”, en Revista del Derecho Civil. Recuperat el 21 de març de 2022, de Dialnet:

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5002888>, resumen.

¹⁸ Art 636 TRLC.

sigui titular, expressant-ne la seva naturalesa i característiques, així com indicant el lloc on es troben aquests. Si els bens estiguessin inscrits en un registre públic, s'hi hauran d'indicar les seves dades d'identificació registral i els drets relacionats, el valor de l'adquisició, les correccions valoratives que procedeixin i l'estimació actual del seu valor, fent expressió dels gravàmens, traves i càrregues que afectin a aquests. En annex de l'inventari s'hi especificaran l'efectiu i els actius líquids de que disposi, així com una relació dels ingressos regulars previstos.

En la llista de creditors hi figuraran per ordre alfabètic els que tingui el sol·licitant, incloent-hi els de dret públic, tot expressant-ne la seva identitat, domicili i direcció electrònica, així com de la quantia i el venciment dels seus respectius crèdits i les garanties personals o reals constituïdes a favor de qualsevol creditor o tercer. En el cas de que existeixin execucions contra el patrimoni del deutor s'haurà d'indicar a la llista de creditors la identitat de l'executant, el jutjat que l'estigui tramitant i el número d'interlocutòria. A més, s'hi haurà d'expressar quines d'aquestes execucions recauen sobre bens o drets que el sol·licitant consideri necessaris per a la continuïtat de la seva activitat professional o empresarial. En annex de la llista s'hi inclourà una relació dels contractes vigents i una relació de les despeses mensuals previstes. Finalment, aquest article ens parla de que en cas que el sol·licitant tingui treballadors, haurà d'indicar quants en té, amb expressió de la seva identitat i la direcció dels seus representants.

En el cas de que el deutor estigui legalment obligat a portar comptabilitat haurà d'aportar aquests documents comptables, en concret els comptes anuals corresponents als tres últims exercicis. A més, si es tracta d'un empresari, haurà d'aportar un balanç actualitzat, d'acord amb l'art 637 TRLC.

A l'art 638 del TRLC es regula qui té competència per a rebre la sol·licitud de mediador concursal, i es diferencia entre deutor empresari i no empresari.

En primer lloc ens trobem en el cas de que el deutor sigui persona natural no empresari o el deutor persona jurídica no sigui entitat no inscriptible al Registre Mercantil, la sol·licitud s'haurà de fer davant notari del domicili del deutor.

En canvi, quan el deutor sigui persona natural empresari o deutor persona jurídica que sigui entitat inscriptible al Registre Mercantil, tot i que no hi estiguin inscrits, la

sol·licitud es presentarà o remetrà telemàticament al registrador mercantil corresponent al del domicili del deutor.

Si el deutor persona natural fos empresari o si té la condició de persona jurídica, la sol·licitud també podrà presentar-se a la Càmera de Comerç, Indústria, Serveis i Navegació d'Espanya o davant qualsevol d'aquestes que, de conformitat amb la normativa per la que es regeixi, hagi assumit funcions de mediació.

Per últim i per donar explicació de qui és considerat empresari, a l'article 638.4 de la present llei s'estableix que seran considerats empresaris no només les persones naturals que tinguin tal condició conforme a la normativa mercantil o de la seguretat social, sinó també aquelles que exerceixin activitats professionals, així com els treballadors autònoms. A més, un cop s'hagi presentat la sol·licitud de mediador concursal, el deutor podrà continuar amb la seva activitat professional¹⁹, empresarial o laboral, però s'haurà d'abstenir de fer cap acte d'administració i disposició que excedeixi dels actes o operacions pròpies de la seva activitat.

Ara entrarem a explicar la tramitació de la sol·licitud, regulada a l'article 640 TRLC. En primer lloc el receptor de la sol·licitud, si fos competent, procedirà a la obertura de l'expedient i comprovarà si el deutor compta amb els requisits legals exigits i si les dades que consten al formulari i la documentació que l'acompanya no tenen cap defecte i són suficients. En el cas de que aquesta documentació compti amb algun defecte o no sigui suficient, senyalarà al sol·licitant un únic termini d'esmena, que no podrà excedir de cinc dies.

Si la sol·licitud està correcte i completa, es procedirà a nomenar al mediador concursal. En el cas de que la sol·licitud s'hagi fet davant del Registrador Mercantil, aquest procedirà a fer l'obertura de la fulla corresponent abans de nomenar al mediador concursal.

La sol·licitud no serà admesa quan el deutor no justifiqui que compta amb els requisits legals exigits. En cas de que la inadmissió sigui per falta de justificació o d'esmena, el

---

¹⁹ Art 639 TRLC.

sol·licitant podrà presentar nova sol·licitud quan es pugui acreditar la concurrència d'aquests requisits.

3.2- Nomenament del mediador concursal:

El receptor de la sol·licitud serà el competent²⁰ per a nomenar el mediador concursal. Aquest nomenament haurà de realitzar-se en un termini de cinc dies següents a la recepció de la sol·licitud. En el cas de que aquest es faci per notari hi haurà de constar acta autoritzada per el mateix fedatari; si s'efectués per registrador mercantil, la resolució que dicti s'haurà d'anotar en la fulla oberta del sol·licitant; i finalment si s'efectués per Càmera Oficial, haurà de constar en l'acta de l'òrgan que sigui competent, de la que el secretari haurà d'expedir certificació.

Els requisits generals de mediador els trobem regulats a l'art 642 TRLC i són els següents. En primer lloc, el mediador concursal ja sigui persona natural o jurídica, haurà de tindre la condició de mediador en assumptes civils i mercantils, i estar inscrit a la llista oficial confeccionada pel Registre de Mediadors i Institucions de Mediació del Ministeri de Justícia. La llista haurà de figurar al portal corresponent del *Butlletí Oficial de l'Estat*.

En el cas de que el deutor sigui persona natural no empresari, el notari receptor de la sol·licitud podrà assumir la condició de mediador, sempre que no s'hi hagi oposat el deutor. Reglamentàriament es determinarà el règim de responsabilitat dels notaris que intervinguin com a mediadors en els AEP. Per tant, el sistema de nomenament²¹ de mediador correspondrà a la persona inscrita al llistat que ja hem anomenat anteriorment, i que li pertoqui de forma seqüencial.

També resulta d'interès nombrar una sèrie de supòsits especials regulats a l'art 644 TRLC. En aquest s'indica que si el deutor fos una entitat asseguradora o reasseguradora, haurà de ser nomenat mediador el Consorci de Compensació d'Assegurances. En el seu apartat primer també ens estableix que si el deutor hagués presentat la seva sol·licitud a una Càmera Oficial, serà aquesta qui assumeixi les funcions de mediació.

---

²⁰ Art 641 TRLC.

²¹ Art 643 TRLC.

La tasca de mediador és remunerada, i s'haurà d'atendre a la quantia que es fixi en la resolució del nomenament, d'acord a l'article 645 TRLC. Reglamentàriament es determinaran les regles per al càlcul de la retribució del mediador concursal. En tot cas, la retribució a percebre dependrà del tipus de deutor, del passiu i actiu del que disposi, així com del èxit que es tingui en la mediació.

L'acceptació del mediador concursal la trobem regulada dels art 646-647 TRLC. Aquesta haurà de ser dins dels cinc dies següents al del que hagi rebut la resolució del nomenament. En el cas de que no sigui acceptat en el termini indicat, suposarà la caducitat del nomenament. Un cop hagi acceptat el càrrec, el nomenat haurà de facilitar al notari, al registrador o a la Càmera (segons a qui pertorqui), una direcció electrònica en la que els creditors podran remetre qualsevol notificació o comunicació. Aquesta direcció haurà de complir amb les condicions tècniques de seguretat de les comunicacions electròniques, relatiu a que ha de constar la transmissió i recepció d'aquestes, així com les dates i el contingut íntegre de les mateixes.

3.2.1- Comunicació del nomenament:

A continuació explicarem la comunicació del nomenament del mediador concursal. En primer lloc, a l'art 648 de la TRLC relatiu a la comunicació al jutjat s'estableix que un cop el mediador hagi acceptat el càrrec, el notari, el registrador o la Càmera Oficial comunicarà al jutjat competent per la declaració de concurs del sol·licitant el propòsit del deutor de negociar amb els creditors un AEP, acompanyat, segons procedeixi, de còpia autèntica o certificació del seient o de l'acord de nomenament, amb expressió de la data en que el nomenat hagi acceptat el càrrec.

L'art 649 TRLC, és el relatiu a les comunicacions als Registres públics. S'estableix que acceptat el càrrec per el mediador, el notari, el registrador o la Càmera Oficial, remetrà, segons procedeixi, còpia autèntica de l'acta o, certificació del seient o acord de nomenament, als Registres públics de persones en que figuri inscrit el sol·licitant i als Registres públics de bens o drets en que aquest tingui inscrits bens o drets de la seva propietat, amb expressió de la data en la que el nomenat hagi acceptat el càrrec. Una vegada rebuda la documentació, el responsable del registre practicarà anotació preventiva a la fulla en que figuri inscrit el deutor o els seus béns i drets.

Un cop el mediador hagi acceptat el càrrec, el notari, registrador o la Càmera Oficial haurà de remetre còpia autèntica o certificació del seient o acord de nomenament al Registre públic concursal²². En aquesta comunicació hi haurà de constar la identitat del deutor, incloent-hi el número d'identificació fiscal; el notari, registrador o Càmera Oficial a qui s'hi hagi presentat la sol·licitud; el número d'expedient; i finalment la identitat del mediador concursal, incloent-hi el número d'identificació fiscal.

També s'haurà de comunicar a organismes públics, tal com indica l'art 651 TRLC. En concret, un cop el mediador hagi acceptat el càrrec, serà el registrador, notari o Càmera Oficial qui remetrà còpia autèntica de l'acta, o certificació de l'acord de nomenament a l'Agència Estatal de l'Administració Tributària i a la Tresoreria General de la Seguretat Social, consti o no la seva condició de creditors. Un fet interessant és saber que aquestes comunicacions s'efectuaran per mitjans electrònics, a través dels mecanismes que aquests habilitin en les seves respectives seus electròniques. En totes les comunicacions hi haurà de constar la identitat del deutor i número d'identificació fiscal que tingui, a més de la identitat del mediador i el seu número d'identitat fiscal. Finalment, també hi haurà de constar la data d'acceptació del càrrec i la direcció electrònica que hagi facilitat.

En addició, hem d'explicar que en virtut de l'art 652 TRLC també s'haurà de fer aquesta comunicació a la representació dels treballadors, en cas que n'hi hagi, fent-los constar el seu dret a personar-se en les actuacions. Aquesta es farà un cop el mediador hagi acceptat el càrrec, i serà feta per el notari, el registrador o la Càmera Oficial, segons procedeixi, remetent còpia autèntica de l'acta o certificat del seient o de l'acord de nomenament.

Finalment, afegir que si el deutor fos persona natural no empresari, les actuacions notariales o registrals descrites anteriorment no meritaren retribució aranzelària, d'acord amb l'art 653 TRLC.

---

²² Art 650 TRLC.

3.3- Deures del mediador concursal:

Deure de sol·licitar ajornament o fraccionament de l'obligació de pagament dels crèdits de dret públic (art 655 TRLC). És a dir, aquells casos en els que el deutor tingui deutes tributaris o de la seguretat social pendents d'ingrés.

Deures de comprovació (art 659 TRLC). Dins dels deu dies següents a l'acceptació del càrrec, el mediador concursal haurà de comprovar la realitat de les dades i documentació que figurin a la sol·licitud.

Per últim, dins dels deu dies següents a l'acceptació del càrrec, tindrà deure de comprovar l'existència i la quantia dels crèdits dels qui figurin a la llista de creditors (art 660 TRLC).

A continuació, el mediador concursal haurà de convocar²³ al deutor i a aquells creditors que figurin a la llista, dins dels deu dies següents als de l'acceptació del càrrec. El termini serà de quinze dies si es tracta d'un deutor persona natural no empresari, i el mediador sigui el propi notari. Tot i així, els creditors públics no seran convocats a la reunió. Tal com estableix el tercer apartat d'aquest article, la convocatòria haurà d'informar sobre el lloc, dia i hora de la reunió, així com la finalitat d'arribar a un acord extrajudicial de pagaments i la identitat de cada un dels creditors convocats. Haurà d'expressar la quantia del crèdit, la data de concessió i del venciment i les garanties personals o reals constituïdes. El termini per dur a terme la reunió és de dos mesos següents a la data d'acceptació del càrrec, o dins de trenta dies si el deutor fos persona natural no empresari.

En el cas de que al mediador li consti l'adreça electrònica del creditor per haver-la aportat el deutor o facilitat el creditor, la convocatòria s'haurà de realitzar a aquesta adreça. En la resta de casos, la convocatòria es farà per conducte notarial o qualsevol altre mitjà de comunicació, individual i escrita, sempre que asseguri la seva recepció.

A més, l'art 664 TRLC ens parla que des de que s'ha efectuat la comunicació de l'obertura de comunicacions al jutjat competent per a la declaració del concurs, els

---

²³ Art 662-665 TRLC.

creditors s'hauran d'abstenir de realitzar qualsevol acte dirigit a millorar la seva situació respecte al deutor. Per tant, aquest actes de millora no produiran cap efecte.

Finalment, s'ha de senyalar que durant el termini de negociació de l'acord, se suspendrà la meritació dels interessos, ja siguin legals o convencionals, de tots aquells crèdits que es puguin veure afectats per el mateix.

El mediador haurà de remetre als creditors una proposta d'acord extrajudicial de pagaments sobre els crèdits pendent de pagament, en un termini de vint dies naturals abans de la data prevista per dur a terme la reunió, o de quinze si el deutor fos persona natural no empresari, tal com s'indica a l'art 666 TRLC.

D'acord amb l'article 667 TRLC, el contingut de la proposta serà el següent:

La proposta podrà constar de qualsevol d'aquestes mesures: esperes per un termini no superior a deu anys; lleves; conversió dels crèdits en accions o participacions de la societat deutora o d'una altra societat, la conversió dels crèdits en crèdits participatius per un període no superior a deu anys, en obligacions convertibles, en crèdits subordinats, en crèdits amb interessos capitalitzables o en qualsevol altre instrument financer amb característiques, rang o venciment distints d'aquells que tinguin crèdits originaris; la cessió de bens o drets als creditors en pagament o per al pagament de la totalitat o part dels seus crèdits.

Per últim, cal mencionar que en el cas que el deutor sigui persona natural que no tingui la condició d'empresari, la proposta només podrà constar d'esperes, lleves o cessió de bens o drets als creditors en pagament o per al pagament de totalitat o part dels seus crèdits.

Hi ha una sèrie de prohibicions que s'han de tenir en compte a l'hora de realitzar un acord extrajudicial de pagaments, regulades a l'article 670 de la present llei. Primerament, la proposta d'acord no podrà alterar l'ordre de prelació de pagaments establerts per al concurs de creditors. A més, la proposta tampoc podrà consistir en la liquidació global del patrimoni del deutor per a la satisfacció dels crèdits.

A més, s'haurà d'adjuntar una sèrie de documentació²⁴ a la proposta. Aquesta consta d'un pla de pagaments, un pla de viabilitat, altres propostes alternatives i propostes de modificació i una proposta final. Finalment s'estableix que es podrà efectuar una modificació del pla de pagaments, que més endavant analitzarem amb més profunditat.

3.3.1- Pla de pagaments:

En virtut de l'art 671 TRLC, el pla de pagaments consta d'un document en el que consten els crèdits pendents de pagament, amb determinació dels recursos previstos per a la seva satisfacció i com i quan s'efectuarà el seu pagament. També inclourà els nous crèdits, entre ells els que esdevinguin en concepte d'aliments per al deutor i la seva família. A aquesta proposta també s'hi acompanyarà còpia de la sol·licitud d'ajornament del pagament dels crèdits de dret públic o de la resolució que s'hagués dictat. En el cas de que aquests no siguin satisfets en els respectius terminis de venciment, s'hi inclouran les seves dates de pagament.

3.3.2- Pla de viabilitat i altres propostes:

El pla de viabilitat, que es troba regulat a l'art 672 TRLC, haurà d'acompanyar a la proposta del pla de pagaments quan per al compliment de l'acord es prevegi comptar amb els recursos que generin la continuació, ja sigui total o parcial, de l'activitat professional o empresarial del deutor. En aquest s'hi hauran d'especificar els recursos necessaris per dur-la a terme, així com dels mitjans i condicions de la seva obtenció.

Tot i així, en virtut de l'art 673 TRLC dins d'un termini de deu dies naturals posteriors al enviament de la proposta d'acord, els creditors podran presentar propostes alternatives o propostes de modificació. Un cop hagi passat aquest termini, el mediador concursal remetrà als creditors la proposta final acceptada pel deutor²⁵.

Per últim, hi ha la possibilitat de fer una modificació del pla de pagaments i del pla de viabilitat en el moment en que es faci la reunió del deutor amb els creditors. Tot i així, en cap cas es podran modificar les condicions de pagament d'aquells creditors que no

---

²⁴ Art 671-675 TRLC.

²⁵ Art 674 TRLC.

hagin assistit a la reunió i haguessin acceptat la proposta dins dels deu dies naturals anteriors a la reunió²⁶.

4- Acord extrajudicial de pagaments:

Ara entrarem a analitzar amb més profunditat l'AEP que com ja hem mencionat anteriorment, és una via de resolució alternativa, és a dir, el seu objectiu és donar solució als deutes contrets sense arribar als Tribunals. A continuació, determinarem la regulació d'aquesta figura en la nova reforma de la Llei Concursal.

En primer lloc, ens trobem davant del dubte sobre qui pot arribar a un AEP amb els seus creditors. Aquesta qüestió queda resolta a l'art 631 TRLC, el qual estableix que tant el deutor persona natural i persona jurídica que estiguin en situació d'insolvència actual o imminent podran intentar arribar a aquest acord. Aquests, hauran de sol·licitar el nomenament de mediador concursal, i en el cas de que el deutor fos persona jurídica, serà competent per decidir sobre aquesta sol·licitud l'òrgan d'administració o de liquidació.

També haurem d'atendre a un pressupòsit especial en el cas de que el deutor fos persona natural, regulat a l'art 632 TRLC, en el que serà necessari que l'estimació inicial del valor del passiu no sigui superior a cinc milions d'euros. Si el deutor fos persona jurídica²⁷, serà necessari que l'estimació inicial del valor de l'actiu o de l'import del passiu no sigui superior a cinc milions d'euros, o bé que tingui menys de cinquanta creditors i acrediti disposar dels actius suficients per a pagar totes les despeses pròpies de la tramitació de l'expedient.

L'acceptació d'aquesta sol·licitud té una sèrie d'efectes sobre el creditor, entre elles la suspensió i la impossibilitat d'incoar execucions. Tal com indica el Dr. Federic Adan Domènech²⁸, la suspensió de les execucions es produeix en un doble sentit. En primer lloc, en el cas de que l'execució ja s'estigui tramitant, aquesta serà suspesa per el Jutge

---

²⁶ Art 675 TRLC.

²⁷ Art 633 TRLC.

²⁸ ADAN DOMÈNECH, F. (20/07/2021).: "Efectos de la solicitud de acuerdo extrajudicial de pagos en la segunda oportunidad de la persona natural", en Il·lustre Col·legi d'Advocacia de Tarragona. Recuperat l'1 de maig de 2022: <https://www.icatarragona.com/continguts/revista/3885/efectos-de-la-solicitud-de-acuerdo-extrajudicial-de-pagos-de-la-segunda-oportunidad-de-persona-natural/>

que n'estigui coneixent d'acord amb l'art 589 TRLC. El segon supòsit el trobem quan l'execució encara no ha estat iniciada. En aquest cas, hi ha una prohibició d'iniciació d'execucions sobre els béns i drets integrats al patrimoni del deutor, d'acord amb l'art 588 TRLC. Aquesta prohibició s'estén tant a les execucions judicials com a les extrajudicials.

4.1- Acceptació de la proposta:

Els creditors concursals tindran l'obligació d'assistir a la reunió, tal com trobem indicat a l'art 676 TRLC. S'haurà de determinar el passiu computable per a l'adopció de l'acord (art 677 TRLC). Aquest, estarà compost per la suma de l'import dels crèdits que no tinguin garantia real, l'import dels crèdits que excedeixi del valor d'aquella garantia i l'import dels crèdits amb garantia real que haguessin acceptat la proposta. A més, s'ha de tenir en compte que els crèdits de dret públic no poden formar part del passiu en cap cas.

Per a poder adoptar l'acord s'ha de comptar amb una sèrie de majories, establertes a l'art 678 TRLC. Serà necessari el setanta per cent del passiu computable en el cas que la proposta contingui esperes per un termini no superior de cinc anys, o la conversió dels crèdits en crèdits participatius durant el mateix termini. També ho serà en el cas de lleves no superiors al vint-i-cinc per cent de l'import dels crèdits.

En el cas de que la proposta de l'acord tingui un altre contingut, serà necessari el setanta-cinc per cent del passiu computable.

4.2- Formalització de l'acord:

La formalització de l'AEP la trobem regulada dels art 679-682 TRLC. En primer lloc ens trobem en el cas de que la proposta fora acceptada pels creditors, l'acord s'eleva immediatament a escriptura pública que atorgarà el mediador concursal, d'acord amb l'art 679 TRLC. En el cas que el mediador hagi estat nomenat per notari, serà el notari qui tancarà l'expedient en la mateixa escriptura i mitjançant diligència. Si el mediador hagués estat nomenat pel registrador mercantil o per la Càmera, es presentarà l'escriptura al Registre i serà el propi Registre qui tanqui l'expedient.

És a dir, qui hagi realitzat el nomenament del mediador concursal comunicarà el tancament de l'expedient al jutjat competent per a la declaració del concurs del deutor.

També serà qui ho comunicui als Registres públics de persones o de béns en els que s'hagués anotat el nomenament per tal de que cancel·lin les anotacions practicades. En el cas de que el mediador concursal hagi estat nomenat per notari, la comunicació s'efectuarà mitjançant còpia de l'escriptura pública. Si hagués estat nomenat per el RM, aquesta s'efectuarà mitjançant certificació del contingut del seient. I finalment, si hagués estat nomenat per càmera, aquesta s'efectuarà mitjançant certificació expedida per el secretari de la mateixa.

Finalment i per acabar de formalitzar l'acord, aquest s'haurà de publicar al registre públic concursal en virtut de l'art 682 TRLC. Ho farà el professional, funcionari o entitat que hagués realitzat el nomenament del mediador concursal, i haurà d'indicar que l'expedient es troba a disposició dels creditors interessats en el coneixement del seu contingut.

4.3- Eficàcia de l'acord:

En primer lloc parlarem de l'eficàcia objectiva de l'acord, regulada a l'art 685 TRLC. Aquells crèdits als que s'estengui l'eficàcia de l'acord quedaran extingits en la part acordada per la lleva, ajornats en la seva exigibilitat per el temps d'espera, i en general, afectats pel contingut de l'acord. Cap creditor podrà iniciar o continuar execucions contra el deutor per deutes anteriors a la comunicació de l'obertura del procediment amb fonament en crèdits dotats d'eficàcia per l'acord. Si un jutge hagués ordenat embargaments amb fonament d'algun d'aquests crèdits, el deutor podrà sol·licitar la seva cancel·lació.

Tot i haver acord, es conservaran alguns drets, tal com indica l'art 686 TRLC. En primer lloc, l'acord no produirà efectes respecte els drets dels creditors en front als obligats solidaris amb el deutor, ni en front als fiadors o avaladors, a no ser que hagin mostrat la seva conformitat amb l'acord. La responsabilitat dels obligats solidaris, fiadors o avaladors del deutor en front als creditors que haguessin acceptat l'acord es regirà pels pactes que sobre el particular haguessin establert, i en el seu defecte, per les normes legals aplicables en funció de l'obligació que haguessin contret.

4.4- Impugnació de l'acord:

D'acord amb l'article 687 TRLC, la impugnació de l'acord només podrà fonamentar-se en els requisits que explicaré a continuació. El primer és la falta de concurrència de les majories exigides per a l'adopció de l'acord tenint en compte el cas dels creditors que havent de concórrer, no hagin estat convocats. El segon és la infracció de les normes previstes en aquest títol sobre el contingut de la proposta. I per últim, el tercer motiu és haver acordat unes mesures desproporcionades.

La legitimació activa²⁹ correspon al creditor que, tenint-hi dret, no hagi estat convocat a la junta de creditors, i al que no hagi acceptat l'acord, sempre que l'eficàcia de l'acord s'estengui als crèdits dels que en sigui titular.

La impugnació es presentarà al jutjat competent per a conèixer del concurs del deutor dins dels deu dies següents a la publicació de l'acord al registre públic concursal, però la impugnació no suspendrà la execució de l'acord, tal com s'estableix a l'art 689 TRLC. És important senyalar que les impugnacions es tramitaran de forma conjunta per el procediment de l'incident concursal, en virtut de l'art 690 TRLC.

La sentència que resolgui la impugnació haurà de dictar-se en un termini de deu dies, i es podrà interposar un recurs d'apel·lació de tramitació preferent contra aquesta, tal com indica l'art 691 TRLC. Una vegada sigui ferma, ja sigui estimatòria o desestimària de la impugnació, serà publicada al Registre Públic Concursal, tal com s'indica a l'art 692 TRLC.

4.5- Compliment de l'acord:

Finalment el mediador concursal haurà de supervisar que es compleixi l'acord³⁰, i en el cas de que l'AEP fos íntegrament complert, el mediador ho farà constar en un acta notarial que serà publicada al Registre Públic Concursal, tal com estableix l'art 694 TRLC.

---

²⁹ Art 688 TRLC.

³⁰ Art 693 TRLC.

5- El concurs consecutiu i les seves especialitats:

5.1- El concurs consecutiu:

El concurs consecutiu és l'últim expedient al que previsiblement molts deutors arribaran després del resultat frustrat³¹ d'arribar a un AEP, sent aquest tramitat com un procediment abreujat³² amb les especialitats establertes dels art 708 a 720 TRLC. Aquest es va introduir amb la reforma de la Llei 14/2013, sent posteriorment modificat l'any 2015. Aquestes modificacions defenien la necessitat prèvia d'audiència del deutor (quan la sol·licitud la formula el mediador) per a la declaració del concurs consecutiu³³. Sobre aquest resultat frustrat, és d'interès comentar la nova Llei 3/2020³⁴ i en especial el seu article 12 sobre l'agilització de la tramitació de l'AEP, el concurs consecutiu i el BEPI. Aquest ens parla que fins el 31 de desembre de 2021, es considerarà com a intentat sense èxit l'AEP per part del deutor, si s'acredita que s'han produït dues faltes d'acceptació del mediador concursal per a ser designat als efectes d'iniciar el concurs consecutiu, havent-ho de comunicar al jutjat competent.

Havent fet aquesta breu introducció, passarem a analitzar què es considera concurs consecutiu en virtut de l'art 695 TRLC. En primer lloc ho serà el del deutor insolvent que, en cas de no haver arribat a un acord de refinançament o a un AEP tipificats per aquesta llei, es declari a sol·licitud del propi deutor, de creditor, o en cas d'un acord extrajudicial de pagaments, també a sol·licitud del mediador.

També considerarem concurs consecutiu el del deutor insolvent que declari la sol·licitud del deutor que manifesti no poder complir l'acord de refinançament o l'AEP que hagi arribat amb els creditors, així com el que es declari a sol·licitud del propi deutor o del creditor, anterior o posterior a qualsevol d'aquest acord, en cas d'incompliment del que s'hagi arribat. En aquest sentit la STC de l'Audiència Provincial de Barcelona

---

³¹ BAENA BAENA, P. J., (2014): "El concurso consecutivo", en Anuario de derecho concursal. Recuperat el 14 de maig de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4797836>, resum.

³² Art 707 TRLC.

³³ SANJUÁN, E. (2016): "La automaticidad en la declaración del concurso consecutivo", en Anuario de derecho concursal. Recuperat el 14 de maig de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5380010>, resum.

³⁴ Llei 3/2020, de 18 de setembre, de mesures processals i organitzatives per a fer front a la COVID-19 en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

1897/2019³⁵ ens parla de la necessitat de situació d'insolvència actual o imminent del deutor, havent de persistir aquesta en el moment de la sol·licitud i declaració del concurs consecutiu, ja que en cas contrari, el concurs no comptaria amb el seu requisit objectiu, la insolvència, i no hauria de ser declarat.

Per últim, ho serà el del deutor insolvent que, en cas de declaració judicial de nul·litat o d'ineficàcia de l'acord aconseguit, es declari a sol·licitud del deutor o de creditor anterior o posterior a l'acord anul·lat o declarat ineficaç.

En virtut de l'art 695 TRLC, tindrà competència per a declarar el concurs consecutiu el jutge que hagués declarat la nul·litat o la ineficàcia de l'acord o hagués declarat el seu incompliment, o en el cas dels acords de refinançament homologats, el que l'hagués homologat. En els altres casos ho serà el jutge competent que conforme a les normes generals ho fora per a la declaració del concurs. És a dir, tindrà la competència el Jutjat de Primera Instància del domicili del deutor en el cas de que es tracti de persona natural que derivi de notaries. Quan es tracti d'una persona jurídica o d'un empresari i per tant, deriva del RM o Càmera de Comerç, serà competent per conèixer de l'assumpte el Jutjat de lo Mercantil del domicili del deutor.

5.2- Especialitats del concurs consecutiu:

Hi ha diferents especialitats en la declaració del concurs consecutiu, depenent de la matèria de que es tracti.

En primer lloc tenim les especialitats en matèria de reintegració de la massa activa, en virtut dels art 697 i ss. TRLC, establint que seran rescindibles aquells actes perjudicials per a la massa activa realitzats per el deutor dins dels dos anys anteriors a la data de declaració de concurs, així com els realitzats durant la fase de compliment de l'acord. També seran rescindibles els actes perjudicials per a la massa activa realitzats per el deutor des de la sol·licitud de nomenament de mediador concursal. No seran objecte de rescissió concursal els acords de refinançament homologats, ni els actes, negocis jurídics i pagament que hagin sigut realitzats en execució d'aquests acords.

---

³⁵ Sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona 1897/2019, de 21 d'octubre.

L'administració concursal tindrà legitimació exclusiva per a l'exercici de les accions de reintegració, no podent ser en cap cas exercitada per els creditors.

Sobre les especialitats en matèria de qualificació del concurs³⁶, aquest es presumirà culpable quan, sense causa raonable, els administradors s'haguessin negat a proposar o bé els socis s'haguessin negat a acordar la capitalització de crèdits o una emissió de valors o instruments convertibles, i a causa d'aquesta negativa hagués resultat frustrada la consecució d'un acord de refinançament o un AEP. Les persones afectades per la qualificació de concurs consecutiu seran aquelles persones jurídiques establertes en la llei i els socis que s'hagin negat a fer l'acord.

També tenim especialitats en el concurs consecutiu a un acord de refinançament³⁷, en el que s'estableix una prohibició especial per al nomenament d'administració concursal o delegat auxiliar quan aquest hagués estat nomenat per el Registrador Mercantil per a l'avaluació del pla de viabilitat d'un acord d'aquesta naturalesa.

Per últim, tenim les especialitats del concurs consecutiu a un AEP, en virtut dels art 705 i ss. TRLC. En primer lloc s'estableix que el mediador concursal tindrà un deure especial de fer immediatament la sol·licitud de declaració de concurs consecutiu als creditors del deutor que fos insolvent en una sèrie de casos taxats per aquesta llei. Per començar, quan aquells creditors que representin la majoria del passiu que pugui veure's afectada per l'acord decidissin no iniciar o no continuar les negociacions. En segon lloc quan la proposta d'AEP no fos acceptada pels creditors, i per últim quan l'AEP fos anul·lat pel jutge o el deutor no el compleixi.

També es tindrà aquest deure especial de sol·licitar el concurs consecutiu quan es tracti d'un deutor persona natural que no tingui la condició d'empresari, i transcorreguts dos mesos des de la comunicació de l'obertura de les comunicacions, el notari o el mediador concursal considerin que no es possible arribar a un acord.

---

³⁶ Art 700 i ss TRLC.

³⁷ Art 703 i ss TRLC.

6- Requisits i efectes: pressupòsits bàsics per accedir al benefici d'exoneració del passiu insatisfet:

La figura del BEPI en el concurs de creditors la trobem regulada dels articles 486-502 TRLC. En virtut de l'art 486 TRLC serà d'aplicació si la causa de conclusió del concurs fos la finalització de la fase de liquidació de la massa activa o la insuficiència d'aquella massa per a satisfer els crèdits contra la massa. En aquest cas el deutor persona natural podrà sol·licitar el BEPI.

El pressupòsit subjectiu es refereix a la “bona fe” del concursat, regulada al art 487 TRLC. Entendrem que el deutor es de bona fe quan es compleixin determinats requisits establerts en aquest article. En primer lloc, el concurs no pot haver estat culpable. No obstant, si el concurs hagués estat declarat culpable perquè el deutor hagués incomplert el deure de sol·licitar oportunament la declaració de concurs, el jutge podrà concedir el benefici, sempre atenent a les circumstàncies en que s'hagués produït el retràs. Excepcionalment, el jutge podrà atorgar el benefici d'exoneració sempre que no s'apreciés dol o culpa greu del deutor.

A més, per a que el deutor sigui considerat de bona fe no pot haver estat condemnat en sentència ferma per delictes contra el patrimoni, contra l'ordre socioeconòmic, de falsedat documental, contra la Hisenda Pública i la Seguretat Social o contra els drets dels treballadors en els 10 anys anteriors a la declaració del concurs. En el cas de que existís un procés penal pendent, el jutge del concurs haurà de suspendre la decisió sobre el BEPI fins que recaigui resolució judicial ferma. Tot i així, la doctrina especialitzada estableix que el concurs fortuït i l'absència de condemna penal no és sinònim de bona fe als efectes d'aplicar l'exoneració del passiu al deutor, tal com indica MARTÍN FABRA³⁸ en la seva obra.

El pressupòsit objectiu el trobem regulat a l'art 488 TRLC, el qual estableix que per a poder obtenir el BEPI el deutor haurà d'haver celebrat o almenys haver intentat celebrar un AEP, així com per haver satisfet en la seva integritat els crèdits contra la massa i els crèdits concursals privilegiats. En el cas de que no s'hagués intentat un AEP previ, s'haurà d'haver satisfet com a mínim un 25 per cent dels crèdits concursals ordinaris, a

---

³⁸ *Ibid.*, p. 13.

més dels crèdits contra la massa i els crèdits privilegiats. Els nostres Tribunals tenen una postura unànime respecte a aquest requisit, establint que la seva interpretació ha de ser flexible i amplia. En aquest sentit la STC 227/2017³⁹ senyala que *“En tot cas la majoria hem considerat que el concepte “d'intentar un AEP”, recollit per la norma per a qualificar a un deutor de bona fe, ha de ser interpretat de forma àmplia i podríem incloure qualsevol supòsit en que es posi fi al procediment d'AEP, incús en els casos d'incompliment de l'acord al que s'ha arribat o casos d'anul·lació del mateix”*.

6.1- Procediment a seguir per accedir al BEPI:

El deutor haurà de presentar la sol·licitud d'exoneració⁴⁰ al jutge que estigui coneixent del concurs, dins del termini d'audiència concedit a les parts per a formular oposició a la sol·licitud de conclusió del concurs. En aquesta, el deutor haurà de justificar la concurrència dels pressupòsits i requisits explicats a l'apartat anterior. El LAJ haurà de donar trasllat a l'administració concursal i als creditors personats, per a que en un termini de cinc dies al·leguin el que estimin oportú per a la concessió del benefici. Un cop transcorregut aquest termini o bé hagin estat presentades les al·legacions, el LAJ donarà trasllat dels escrits al deutor per a que es manifesti sobre si manté la sol·licitud inicial o bé desisteix del règim general per a l'exoneració i opta per fer aquesta mitjançant un pla de pagaments. En cas de que no es manifesti, s'entendrà que manté la sol·licitud inicial, i en el cas de que opti per la segona opció, haurà d'acompanyar la sol·licitud amb el pla de pagaments. Cal afegir que a aquesta sol·licitud el deutor hi afegirà una proposta de pla de pagaments dels crèdits, en els que s'haurà d'incloure expressament un calendari amb els crèdits que el deutor consideri que no queden exonerats. Per últim, és important saber que els crèdits inclosos a la proposta no poden meritjar interès, tal com indica l'art 495 TRLC.

Si tant l'Administració Concursal com els creditors personats mostren conformitat a la petició inicial del deutor o no s'oposen a la mateixa dins del termini legal establert, el jutge del concurs, amb prèvia verificació de la concurrència dels pressupòsits i requisits establerts a aquesta llei, concedirà el BEPI en la resolució en la que sigui declarada la conclusió del concurs, tal com indica l'art 490 TRLC. La oposició a aquesta concessió

---

³⁹ Sentència de la Audiència Provincial de Barcelona n.º 227/2017, de 26 de mayo, ECLI: ES:APB:2017:4046

⁴⁰ Art 489 TRLC.

només es podrà realitzar quan falten alguns dels pressupòsits i requisits establerts per la llei, amb el tràmit de l'incident concursal. A més, no podrà dictar-se interlocutòria de conclusió del concurs fins que la resolució que resolgui l'incident sigui ferma, ja sigui concedint o denegant el benefici sol·licitat.

A l'art 491 TRLC s'indica quina serà l'extensió d'aquesta exoneració, diferenciant dos casos possibles. El primer cas és quan s'hagin satisfet en la seva integritat els crèdits contra la massa i els crèdits concursals privilegiats, i si el deutor reuneix totes les condicions per poder fer-ho (havent intentat prèviament arribar a un AEP), el BEPI s'estendrà a la totalitat dels crèdits satisfets, exceptuant-ne els crèdits de dret públic i d'aliments. Aquesta excepció dels crèdits de dret públic genera certa controvèrsia als Tribunals, arribant molts d'ells a no aplicar aquest art 491 TRLC, seguint el criteri establert pel STS de 2 de juliol de 2019, en la que considera que s'ha d'incloure el crèdit públic en el sistema d'exoneració, tant general com especial. Com a conseqüència altres jutjats també s'han pronunciat al respecte, dient que l'art 491 no s'hauria d'aplicar o inclús que és inconstitucional. Exemples d'això els trobem en la Sentència del Jutjat de lo Mercantil de Girona núm. 423/21, (Secció 1^a), de 21 de juny de 2021 (recurs 116/2020), i la Sentència del Jutjat de lo Mercantil de Barcelona núm. 341/21, (Secció 1^a), de 23 de juny de 2021 (recurs 29/2021), que estableixen la inconstitucionalitat de l'art 491 TRLC perquè va suposar una modificació de l'anterior doctrina jurisprudencial, en concret de l'art 178 bis LC (que incloïa els crèdits públics), i com a conseqüència vulnerant l'art 82.6 CE.

Per últim, aquesta exoneració s'estendrà en el cas de que el deutor reuneixi tots els requisits per poder fer-ho però no hagués intentat prèviament un AEP, estenent-se el BEPI al setanta-cinc per cent dels crèdits ordinaris i a la totalitat dels subordinats.

6.2- Efectes de la exoneració:

Dels articles 500 al 502 TRLC trobem regulats els efectes comuns de la exoneració.

Respecte als creditors, aquells que els seus crèdits s'hagin extingit per raó de la exoneració no podran iniciar cap tipus d'acció contra el deutor per cobrar-se'ls.

En el cas dels efectes de la exoneració dels béns conjugals comuns, si es tracta d'un REM de societat de guanys o qualsevol altre de comunitat de béns, l'exoneració

beneficiarà als béns comuns respecte dels crèdits anteriors a la declaració de concurs, tot i que l'altre cònjuge no hagi estat declarat en concurs, i això també serà d'aplicació respecte a aquelles societats o comunitats conjugals dissoltes però que encara no hagin estat liquidades. Tot i així, el creditor podrà dirigir-se contra el patrimoni privatiu del cònjuge del deutor per els seus propis deutes mentre que aquest no hagi obtingut el BEPI.

La exoneració no afectarà als drets dels creditors en front als obligats solidàriament amb el deutor i els seus fiadors o avaladors. Aquests no podran invocar el BEPI obtingut pel deutor ni subrogar-se per el pagament posterior a la liquidació dels dret que el creditor tingui, excepte en el cas que la exoneració es revoqui.

CONCLUSIONS:

L'objectiu del present treball era estudiar la figura de l'Acord Extrajudicial de Pagaments com a institució preconcursal, tenint en compte el seu context històric i actual per tal de poder veure la implicació que en té respecte l'anomenada Llei de la Segona Oportunitat, en la que inclouríem el concurs consecutiu i el benefici d'exoneració del passiu insatisfet, sempre des de la perspectiva actual de l'actual TRLC.

En primer lloc, hem de tenir en compte que l'AEP comença en un context en el que hi havia un gran augment de procediments concursals a causa de la crisi econòmica. Sent així, el que es pretenia era la implementació d'una figura que permetés agilitzar aquests processos i reduir-los arribant a un acord extrajudicial. Per tant, aquesta figura alternativa al concurs el que fa es permetre al deutor afrontar la seva situació d'insolvència patrimonial, ja sigui actual o imminent. Em sembla interessant i positiu el fet que d'alguna manera s'intentés poder ajudar als deutors a començar de nou, sense arrastrar aquests deutes de per vida.

Hem de tindre en compte que això va començar des d'Europa, que notaven que sobretot els països del Mediterrani estaven molt endeutats i tenien problemes per trobar-hi una solució. En aquest sentit em sembla d'especial interès la recomanació de la Comissió Europea⁴¹, de 12 de març de 2014, sobre un nou enfocament a la insolvència i el fracàs empresarial, enfocant-se aquesta en el petit empresari individual. Segons el meu parer, una de les seves finalitats era que no hi hagués tanta economia submergida, ja que el fet de que no hi hagués mecanismes que incentivessin el poder tornar a començar amb una nova activitat econòmica després d'un fracàs empresarial, podria derivar en que molts d'aquests petits empresaris haguessin de buscar-se altres alternatives per a poder sobreviure. Posteriorment es va realitzar la Directiva (UE) 2019/1023⁴², per tal d'alinear les distintes legislacions dels Estats Membres en matèria d'exoneració de deutes per a les persones físiques empresàries de bona fe, fet important per a evitar que molts empresaris se sotmetin a fòrums estrangers, que també pot servir com una forma de protecció dels consumidors.

---

⁴¹ FERNÁNDEZ SEIJO, J.M^a. (2016).: "Acuerdo extrajudicial de pagos y segunda oportunidad", en Boletín de la Real Academia de Jurisprudencia y Legislación de les Illes Balears. Recuperat l'1 de març de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5915759>, p. 349.

⁴² Directiva (UE) 2019/1023⁴², del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de juny de 2019, sobre marcs de reestructuració preventiva, exoneració de deutes i inhabilitacions.

El següent punt que he de destacar del treball és l'Acord Extrajudicial de Pagaments i els pressupòsits per accedir al mateix. En primer lloc, cal diferenciar entre la Llei 25/2015⁴³ que el que pretén és donar una segona oportunitat a aquelles persones físiques per a que, després d'un fracàs econòmic empresarial o personal, i el text refós de la Llei Concursal, que fa una modificació tant a aquesta llei com a la LC. En el TRLC es parla de que podrà sol·licitar el nomenament d'un mediador concursal per tal de poder arribar a un AEP amb els seus creditors tant les persones naturals com les jurídiques, sempre que es trobin en situació d'insolvència actual o imminent. Sent així em sembla una bona manera d'enfocar el previsible "fracàs empresarial", ja que es regula la possibilitat d'arribar a un acord fins i tot quan sigui previsible que el deutor acabi en situació d'insolvència, fet positiu ja que es resoldrà per la via extrajudicial. Tot i així, en els pressupòsits subjectius ens parla de que l'estimació inicial del valor del passiu de les persones naturals no pot ser superior a cinc milions d'euros. Aquest fet em sembla un impediment, ja que si el que es pretén es ajudar als deutors, segons el meu parer no hi hauria d'haver un límit tipificat per llei. Un altre aspecte negatiu és que la residència familiar pot quedar afectada per l'AEP amb tot el que això suposaria per al deutor i la seva família, que es poden trobar sense cap lloc on viure.

En el present treball també he parlat sobre la figura del Mediador Concursal. Com ja he comentat, el receptor de la sol·licitud serà el competent per a nomenar el mediador concursal (d'acord amb el llistat i de forma seqüencial), i aquest s'haurà de fer en un termini de cinc dies següents a la recepció de la sol·licitud. El mediador també disposarà de cinc dies per a acceptar el càrrec. Em sembla important destacar la nova Llei 3/2020⁴⁴, en la que s'estableix que es considerarà com a intentat sense èxit l'AEP per part del deutor, si s'acredita que s'han produït dues faltes d'acceptació del mediador concursal. Per tant, es podrà passar a obrir el concurs consecutiu, aspecte positiu per al deutor ja que no veurà com la fase de l'acord s'allarga durant un període indefinit de temps, sempre tenint en compte que es tracta de persones en situació d'insolvència i per tant, vulnerables i en situacions molt difícils.

---

⁴³ Llei 25/2015⁴³, de 28 de juliol, de mecanisme de segona oportunitat, reducció de carga financera i altres mesures d'ordre social.

⁴⁴ Llei 3/2020, de 18 de setembre, de mesures processals i organitzatives per a fer front a la COVID-19 en l'àmbit de l'Administració de Justícia.

D'altra banda m'agradaria comentar el BEPI i en concret, el requisit de que ha de ser un deutor de bona fe. L'aspecte subjectiu ens parla de que per a poder accedir a l'exoneració el deutor persona natural haurà de ser de bona fe, entenent aquesta com a que el concurs no ha d'haver estat culpable, i no ha d'haver estat condemnat per sentència ferma per delictes contra el patrimoni, contra l'ordre socioeconòmic, de falsedat documental, contra la Hisenda Pública i la Seguretat Social o contra els drets dels treballadors en els 10 anys anteriors a la declaració del concurs. Tot i així la doctrina diu que això no hauria de ser sinònim de bona fe als efectes d'aplicar l'exoneració del passiu del deutor, fet amb el que estic d'acord ja que penso que s'hauria d'atendre específicament cas per cas, ja que les circumstàncies de cada deutor i les raons per les que ha arribat a aquesta situació poden ser molt diferents. Finalment m'agradaria comentar l'art 491 TRLC, el qual estableix que s'exceptuaran els crèdits públics del BEPI. Com ja he comentat, i ha jurisprudència al respecte que estableix la no aplicació d'aquest article, inclús tixant-lo d'inconstitucional. El meu criteri també aniria per aquesta via, ja que si el que es pretén és exonerar els deutes no veig cap raó per la qual no s'hi haurien d'incloure els crèdits de caràcter públic. Em sembla que seguint la finalitat d'aquesta figura s'hi haurien d'incloure tot tipus de crèdits per intentar fer-la el més beneficiosa possible i no fer un retrocés respecte a la LC, la qual si que incloïa aquests crèdits.

Com a conclusió, comentar que aquest treball m'ha semblat molt beneficiós acadèmicament, permetent-me aprendre sobre aquestes figures de les que no en tenia coneixement. L'AEP em sembla una bona alternativa als tribunals, ja que pot permetre arribar a un acord d'una manera més ràpida i beneficiosa tant per el deutor com el creditor. També em sembla interessant el fet de que la principal pretensió de la llei de la segona oportunitat és promoure la reincorporació al mercat laboral (en especial petits empresaris emprenedors) tot i haver tingut un fracàs econòmic, podent donar esperances de nou i així moure l'economia.

BIBLIOGRAFÍA:

- MARTÍN FABRA, J.M. (2016).: “¿Existe un mecanismo de segunda oportunidad verdaderamente eficaz en España para consumidores insolventes?”, en Revista CESCO de Derecho Consumo. Recuperat el 28 de febrer de 2022, de Dialnet: [file:///Users/macbookpro/Desktop/DialnetExisteUnMecanismoDeSegundaOportunidadVerdaderament-5523793%20\(2\).pdf](file:///Users/macbookpro/Desktop/DialnetExisteUnMecanismoDeSegundaOportunidadVerdaderament-5523793%20(2).pdf), p. 12.

- PULGAR EZQUERRA, J. (2013).: “Ley de emprendedores y segunda oportunidad”, en revista del Colegio Notarial de Madrid. Recuperat el 28 de febrer de 2022, de El Notario del Siglo XXI: <https://www.elnotario.es/index.php/hemeroteca/revista-51/ley-de-apoyo-a-los-emprendedores/3517-ley-de-emprendedores-y-segunda-oportunidad>

- FERNÁNDEZ SEIJO, J.M^a. (2016).: “Acuerdo extrajudicial de pagos y segunda oportunidad”, en Boletín de la Real Academia de Jurisprudencia y Legislación de les Illes Balears. Recuperat l'1 de març de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5915759>, p. 349.

- CARRASCO PERERA, Á., AGÜERO ORTIZ, A. (2014).: “La posición de los acreedores ante el acuerdo extrajudicial de pagos”, en Revista jurídica de Castilla- La Mancha. Recuperat el 8 de març de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5518725>, p. 68.

- MERINO ESPINAR, M^a.B. (2015).: “Una primera aproximación a la realidad del acuerdo extrajudicial de pagos y la figura del mediador concursal y su relación con el Registro de la Propiedad”, en Revista del Derecho Civil. Recuperat el 21 de març de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5002888>, resumen.

- ADAN DOMÈNECH, F. (20/07/2021).: “Efectos de la solicitud de acuerdo extrajudicial de pagos en la segunda oportunidad de la persona natural”, en Il·lustre Col·legi d'Advocacia de Tarragona. Recuperat l'1 de maig de 2022: <https://www.icatarragona.com/continguts/revista/3885/efectos-de-la-solicitud-de-acuerdo-extrajudicial-de-pagos-de-la-segunda-oportunidad-de-persona-natural/>

- BAENA BAENA, P. J., (2014).: “El concurso consecutivo”, en Anuario de derecho concursal. Recuperat el 14 de maig de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4797836>, resum.

- SANJUÁN, E. (2016).: “La automaticidad en la declaración del concurso consecutivo”, en Anuario de derecho concursal. Recuperat el 14 de maig de 2022, de Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5380010>, resum.

- Real Decreto Legislativo 1/2020, de 5 de mayo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley Concursal: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-4859>